

Oglas, pripisan. I. d.
Ukazuje i računaju se na temelju
odludnog članka III po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglas. I. d.
Istaju se napunjom ili polo-
nom com post. študionice u Beču
na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti
ime, prezime i najbližu
poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima,
naka to javi odpravačicu u
otvorenom pismu, za koji se
na plaću postaraju, ako se iz-
vana naplate „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 87/849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nosloga svo polovari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giolla 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crocerala br. 1, II. kat).

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
i nepodpisani ne tiskaju
nefrankirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom stoje
10 K u obće, } na godinu
5 K za seljake }
ili K 5—, odn. K 2:50 na
pol godinu.

Izvan carine više poštarinu
Plaća i utičaje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zao-
stal 20 h., koli u Puli, toll
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari Laginja i dr. prije
J. Krmčić i dr. (Via Giolla
br. 1), kamo neka se naslovljuje
sva pisma i predplata.

Austrija i južni Slaveni.

Zastupnik na carevinskom vijeću i sveučilišni profesor dr. Josip Redlich spada među odličnije članove njemačko-naprednjačke stranke austrijskog parlamenta. Kao član novog pučkog parlamenta izaknuo se u više navrata, napose pako u bosanskom odboru i kod razprave u parlamentu o zloglasnoj magjarskoj banci za Bosnu i Hercegovinu. Koli u rečenom odboru toll u parlamentu izvakao je vladu iz teškog skripca, u koji je vlastitom krivnjom zapala, odobriv pravilnik navedene banke uzprkos jednoglasnom zaključku istog parlamenta, da se magjarskoj banci od strane austrijske vlade nesmilje pod nijednu členu dati privola. Prihvaćen je naime bio, posredujući prethodno zastupnika Redlicha i u bosanskom odboru i u parlamentu sa vrlo neznom većinom doduše lasova, ali taj je predlog očuvao vladu od sramotnog poraza.

Profesor Redlich uživa dobar glas i kao jedan od najboljih poznavaca našega naroda, na slavenskom jugu, gdje se je opetovno zadrtvo proučavajući naše odnose. Poznati su mu vrlo dobro i odnosi između Hrvatske i Ugarske, što je jasno posvjedočilo kod posljednje razprave u austrijskom parlamentu, povodom razprave o austro-ugarskoj nagodi.

Taj njemački zastupnik i učenjak pribio je u jednom zagrebačkom listu pod naslovom „Austrija i južni Slaveni“ vrlo zanimiv članak, koji donosimo niže radi njegove važnosti u cjelosti:

Nije tek puki slučaj, da je „Slavenska Jednota“ bas pitanje bosanskih kmetova uzela za oružje, kojim će vladi i većini osujetiti namjeru, da dovrše radni program prošlog zasjedanja.

Od aneksije Bosne jugoslavenski se problem u cjelom svom obsegu potiskuje među prva pitanja austrijske politike, i

ne samo to, nego je i osjetljivost austrijskih južnih Slavena, za njihove prave i umisljene (?) interese naglo ponarasnio, pa će avaki pravi austrijski državnik nastojati južni Slavena za što jačim narodnim i gospodarskim razvojem morati priznati i gledati, da to nastojanje u skladu sa interesima celokupne države podupire. Tkogod pozna prilike južno od Drave, ne će mu biti izbjeglo, da u pojedinim južno-slavenskim krajevima djeluju jako sile, koje teže za što većim zbliženjem čele jugoslavenske rase, a idu i za budućim njezinim ujedinjenjem. Nema sumnje, da će pri tome svaki realni političar morati da računaa i sa faktorima, koji su sada još protivni spomenutom nastojanju, a djelovat će još dugo i kasnije.

Ta i iz poviesti dovoljno je poznato, da se nastojanje za ujedinjenjem naroda nikada ne razvija tako brzo, kako bi to jako nacionalno osjećanje pojedinaca želilo. Uz to valja držati na umu, da kod južnih Slavena ovo ujedinjenje spriječava jedan moment, kojega n. pr. nije bilo kod talijanskog naroda: hrvatsko-srbsko plemo razdijeljeno je u tri vjere: katoličku, pravoslavnu i muslimansku. K tome još pridolazi i ta okolnost, da je pravoslavna vjera srbstvo prekalila u posebni narod u istom plemenu, a nije od male važnosti pri tome ni činjenica, da Srbi — s etičke strane posmatrani — imaju u svojoj krvi dosta neslavenske primjese.

Svakako je politički najznamenitiji moment, da je dualizam od g. 1867. južne Slavene organski posve razdvojio. Time je na nesreću hrvatski narod, kojemu pripada vodstvo među južnim Slavenima, dospio u položaj, koji se ne može trajno održati.

Nagodba je god. 1867. Hrvate dovela u jedva prikriti jam velikomagjarske države, mjesto da im je otvorila široko polje prosvjetnom i gospodarskom razvitku, kao što su to Hrvati, vjerni stupovi cjelokupne

države, mogli pravom očekivati i zahtjevati.

Tako je proletilo gotovo pola vjeka puna gorkih i neplodnih borba između Hrvata i Magjara, pola vjeka u kome skoro svi narodi srednje i zapadne Evrope orijanski koraknuše u svome napredku. Hrvatska je za to vrijeme u gospodarskom razvitku jako zaostala; uzroci: podjarmljenost njena magjarskom centralizmu i iz Budimpešte umjetno poticana dioba hrvatskog i srbskog naroda u bezbroj nemoćnih stranaka i frakcija, koje, mjesto da zajednički porade oko kulturnog i gospodarskog dobra zemlje, trate vrijeme u jalovim prepirkama oko državopravnih pitanja.

Ovo su prilike posve pristale magjarskom uzoru i nigdje se tako rado ne gledaju, kao baš u Budimpešti. Ugarska je oligarhija doduše uvijek znala, da iz svojih državopravnih preparaka sa Austrijom i Hrvatskom za se izbije koristan glavnicu. Hrvatima nije tako dobro bilo. Oni su i u ovom području korak po korak natrag potiskivani. I ne može ništa više da potišti i ožalosti svakog prijatelja Hrvata, što spoznaju, da se oni i danas još bore za iste „državopravne formule“ kao 60-ih i 70 ih godina.

Moran da konstatujem činjenicu, da je najžalostnije i da je položaj Hrvata otežavao, što se Cislufatijama za cio ovaj niz godina nije zanimala za hrvatske stvari. Zašli to valja u jednu ruku obzirom na austrijsko južn: Slavene, a onda i u interesu jedne dalekovidne austrijske državne politike. Od onog časa, kad su naše čele prešle Savu, trebali smo pokazati svoj interes za što jačim i samostalnijim razvitkom Hrvatske. Kako li bi onda sasvim drugačije mogli i u času aneksije pristupiti zadaći utjelovljenja novih državnih provincija k cjelokupnoj Austriji. Mjesto ovoga iznosimo pred svijet žalostan prizor, da je u času, kada bosanskim Srbima, Hrvatima

i Muslimanima dajemo ustav, starodržavni ustav Hrvatske već dvie godine obustavljen i zamijenjen absolutizmom. Kako da očekujemo plodonosnu austrijsku državnu politiku na iztoku, kada se uporedo sa prvim značajnijim izstupom monarhije na tom iztoku razvija pred očima ciologa svijeta i zagrebački veleizdajnički proces!

Moje je uvjerenje, da za pravog hrvatskog patriotu ima danas samo jedan put, koji vodi ozdravljenju zemlje i pravom rješanju celog jugoslavenskog problema. Sporazum Hrvata i Srba, kojemu su počeli kretiti put intelektualci, valja postaviti na široku osnovu demokratskog izbornog prava. Onda se moraju i Srbi i Hrvati složiti u jednu ruku sa Austrijom, u drugu sa nemagjarskim narodnostima i odpočetli boj protiv neodvišnjakom idealu magjarske oligarhije, koji cilu državu razlaže. Hrvatsko-srbski narod neka bude uvjeren, da će ovakova politika u današnjoj Austriji paći razumievanja, a u parlamentu podpore.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar:

Veliki izlet u Opatiju-Volosko. Na nedjelju dno 29. o. uij. priredjuje dieni naš „Prvi ist. Sokol“ veliki izlet parobrodom u Opatiju-Volosko, gdje ondješnji Sokol priredjuje slavnost i javnu vježbu uz slazbu. Kako nam se riedko ovakova prilika pruža za ovakovu slavu, pohrlimo zato svi tamo, gdje će biti velika jedna manifestacija hrvatskog sokolstva iz Istre i hrv. primorja u krasnoj i ubavoj našoj Opatiji. — Kako ima ovdje u Puli mnogo našega naroda iz onih strana, to im se pruža i krasna prilika, gdje se mogu sastati sa svojim milim i dragim, te nebi smio nitko propustiti takove lijepe zgode. Pokazimo i pred strancima — kojih upravo sada mnogo ima u Opatiji — da nas ima

Proslav

držan prigodom proslave stogodišnjice Gajeva rođenja u Pazinu od Jerka Grškovića.

U potelku bijaše tmina.

Tapalo se iz mraka po mraku u mrak; išlo se nekuda bez svrhe — bez cilja; živilo se život, od kog bi se moralo uskoro umrieti.

I vidjeh pusto nebo bez zvijezda i mjeseca, I vidjeh golu zemlju bez gvozdja i ratnika, Bez nade pramaljeća; I vidjeh, kako vuci na jagnje navalise I uđa podielise. (V. Navor).

To bijaše kip domovine nam Hrvatske oko godine 1830.

Seljak je spavao san pravednika, građanin je životario od dana do dana bez ikakve duševne hrane, plemić je služio tudjinu, a tudjin je plienio i haratio po našim zemljama.

Sapat se narodnog jezika čuo samo po kolibama seljačkim, palače volikaša bijahu mu zatvorene teškim zasuncima kao i škole i uredi.

Jedinstvena se narodna knjiga nije mogla razviti, jer nije bilo jedinstvenog jezika, a još manje pravopisa.

Gdje narodne knjige nema, nema ni svijesti narodne, nema narodnog života.

Po tome kao da bijaše našim djedovima udes dosudio, da ih nestane u valovima tudjinstva, da ih progutne crna tmina, da im sunce nikada ne sine.

Al eto sreća: Upravo pred stolnu godinu rodi se tamo u onoj zelenoj Krapini čedo — spas Hrvata.

Malo čedo bješe mužka glava — bješe Ljudevit Gaj.

I njega nam odnjihale vile, da bude prva zvijezda našeg tužnog neba. Bajna ga Krapina, rodni mu kraj očara svojim drevnim građinama, svojom pričom o Čehu, Luhu i Mehu — očima Slavena, a početni mladić etane misliti o slavenstvu, o snazi naroda svoga, koji spavaše, al još ne bijaše umro.

Zanosnom riedju — vilinskim darom probudi Gaj spavajuće, okriepi umiruće. Kao svjetlonoša Prometej donese Gaj

žarku baklju sa visina u narod svoj, razprša tminu i reče: „Neka bude svjetlost!“ I svjetlo bi. Hrvatski narod progleda te uvidi golotinju svoju...

Gajevom riedju probudjen, preporodjen, kročio je Hrvat u novi, u bolji život, kročio je u zagrljaj braći svojoj Slovencu i Srbinu.

Gaj razžari srea bratska; braća se rukovašu i okupiše u jedno kolo, u kolo ilirsko. U kolu su svi Hrvati stare države:

Kranjci, Štajeri, Gorutanci i Slavonija, Bosna, Srbija, Istrijanci ter Dalmacija.

Gajeva čarobna ried kličnu od sela do sela, od grada do grada.

Gajeva se misao razširi od mora do mora. Svuda se stade pisati istim jezikom, istim pravopisom — gajicom.

Gajeva se misao, misao ujedinjenja braće triju vjera, a jednog jezika razširila od jednoga do drugoga mora i doživila je svojih vedrih i olujnih dana, ali kao što se zlato u vatri kuša, kušala se u borbi i ta misao: u borbi se utvrdila, u borbi ojačala. Uviek je ta sveta misao inača,

pa i danas nalazi hrabrih zatočnika, koji za nju žive, za nju trpe, za nju umiru. Iza Gaja, vojevao je za nju svega vjeka svoga riedju i činom veliki Strojmajer, a uz njega desna mu ruka Rački.

Za Gajevu se misao radi danas na svim stranama slavenskog juga, jer od Triglavna do Balkana kliju u srcima Slavena iste težnje, isti ideal.

Gajeva se bratskom kolu sve više i više približava i naša Istra. Pred 70. 80 godina nije Istra odavala nimalo narodnog života. Gajeva ju ried nije mogla prenuti odn sna.

U hrvatskom preporodu malo je što Istra sudjelovala, a nju ni mogla. Istom u današnje, u bolje dane iza mukotrpnog, al uspješnog rada naših (istar-skih) preporoditelja Dobriše i Vitezića možemo se odžiti uspomeni Ljudevita Gaja, probuditelja svih Hrvata, možemo se priključiti kod proslave stogodišnjice njegova rođenja s ostalim hrvatskim zemljama majci zemlji Hrvat-kaj, složno pjevajući:

„Još Hrvatska ni' propala,
Dokle živimo!“

da napredujemo. — Za razne zabave na parobrodu pobrinuo se naš Sokol u svakom pogledu.

Polazak iz Pule u 5 sati u jutro, a odlazak iz Opatije u 9 sati u večer. Cijena za tamo i natrag 4 kruno. Obitelji su tri ili više osoba 8 kruno po osobi. — Karte mogu se dobiti u gostioni i kavani „Nar. Doma i u Sokolu.

Ministar trgovine u Puli. U ponedjeljak 23. o. m. j. prolazkom na Brionu bio je u našem gradu ministar trgovine Weisskirchner. Ministar je ponešto razgledao grad, jer radi kise morao je pohod po gradu prekinuti. Posavši na Brione obećao je ministar, da će se još ovoga tjedna povratiti u Pulu i pregledati hotel Riviera, tramvajsku prugu u Šijanu i drugo.

Obćinske stvari u Puli. Novi občinski upravni odbor sastaje se na redovite sjednice svakoga utorka, te je takvih obdržavao već tri rješavajući razne tekuće poslove. Sjednica od 24. t. m. trajala je od 4—8 sati i nakon prekinuća radi večere od 9—12 sati u noći. Na istoj je riješeno mnoštvo stvari, a iztaknuti vrijedi sljedeće:

Zaključeno je pripustiti k sjednicama zastupnike pujskih i dopisnike vanjskih novina, doč m je odbijen predlog dra. Zuccona poduprt od g. Tuntara, da kad se već hoće uvesti javnost, neka se sjednice proglašavaju javnim, te se na iste pristupi občinstvo.

Došao je u razpravu predlog eksekutive, da se sklopi najamni ugovor s g. Kristijanom Dejak glade kuće u ulici Arena za občinsku gimnaziju, da se za razno poćudstvo u ovoj odluci K 12.000, te da se ustanovi dva nova profesorska mjesta na istoj. Hrvatski član odbora dr. Zuccon izjavio je da će glasovati proti tom predlogu iz načelnih i financijskih razloga. On reče u glavnom, da je obč. gimnazija bila ustanovljena bez ikakve potrebe, da je za Talijanski mladež dovoljno providjeno s gimnazijama u Kopru i Pazinu, da međjutim občina do sada nije htjela pristati na otvorenje hrvatske škole, akoprem je krvavo potrebita za naš narod u Puli, da se občina ne nalazi u takovom financijskom stanju, a da si može dovoliti razkoš vlastite gimnazije, koja pak niti nema prava javnosti, te dočim će s jedne strane stvarati intelektualni proletarijat, s druge zavajda roditelje i djecu na nauke, s kojima se nemože u druge zavode niti na visoke škole.

Socijalista Tuntar priznao je opravdanost tih prigovora, a i sam Talijan Benussi priznao da je gimnazija bez potrebe ustanovljena. Zastupnici bojne mornarice glasovali su s Talijanima i jedino njima se ima zahvaliti, da je ta loćka prihvaćena.

Tekom sjednice je dr. Zuccon iznio neke potrebe i želje okolice i to: glade škole u Jadrškim i Štinjanu, te obrtne ili delavske škole u Medulinu; glade ceste Altura—Kavran, Pula—Vinkuran—Banjole, Štinjan—Valbandon, razširenja i popravka ceste Pula—Medulin; glade vode za Valdebek i Ližnjan; glade policije za Medulin, Pomer i Ližnjan; glade službe seoskih delegata.

Toli predsjednik dr. Vareton koli cilii odbor saslušao je sve to susretljivo, te je obećano učiniti sve malo po malo.

Koledar Jorgovan. Nakladom „Narod. tiskara Laginja i drug. u Puli“ izlazi će doškora i ove godine omladinski koledar Jorgovan. Ovogodišnji koledar Jorgovan biti će mnogo opsežniji nego prošle god. koli sadržajem raznih poućnih crtica i pjesama, toli raznim slikama, osobito iz grada Pule, kao što i pošalica, rebusa i zagonetaka. Izim toga povećan je ovogodišnji Jorgovan praznim listićima za svakojake bilješke, što će dobro poslužiti i djacima i trgovcima i drugim odraslima. Koledar Jorgovan ove godine donosi pod naslovom „Setnja po Puli“ opis grada

Pule sa vrlo ljepo ispaljm slikama, u koj-jem opisu je prikazano sve što se može znaemenitijega vidjeti u Puli, te je to do sada najobširniji vodić po Puli, mnogo vrijedniji od svih njemackih i. zv. Baedekerova.

Jorgovan je uvezan u platno i u ljepšom formatu prikladnom za žep, te mu je cijena 60 para, a tko naručij više od 10 komada, dobije ga po 45 para komad franco, a prodavati ga može po knjižarskoj ceni i višak zadržati ili upotriebiti u korist Družbe. Današnjem broju priložena je naručbenica za Jorgovan, a naručbe se upravljaju Narodnoj tiskari Laginja i dr. u Puli.

Narodni darovi.

Iz Sv. Lovreća kod Lablina:

Na 10. o. m. j. stavismo ovdje blagdan zaštitnika župe. Tom zgodom skupilo se je kod našeg župnika lep broj svećenika iz okolice, da obavljaju službu božju u čast sv. Lovreća, te liepahan broj svećetovnjaka. Nakon službe božje — za zabave kod stola — digne se cienjena gospodjica Marija Višković iz Labina grada — koja je upravo svršila izpit zrelosti na hrv. ženskoj učiteljskoj školi u Dubrovniku — to sakuplja i za one, koji su „laćni prosvjete i nauke“ t. j. za našu djecu bez škola — bolje rećeno: za našu miljenicu „Družbu“ K 27. — Da ne bude izostala za njom, digne se i mala djevojčica Marija Škuta iz Vinea, te daje na dražbu cigaru, koju je jedan svećenik kupio i opet istoj darovao na daljnju dražbu, te sakupi 18 K za „Djaćki dom u Pazinu“ uz opazku nekoga „kada neće da pomaže naš biskup u Poreću, pomozimo si sami!“

Većestastni gosp. Ivan Vinodolac šalje za „Družbu“ K 16 sakupljenih u kući većest. gosp. župnika Pavla Ćurkovića iz Krnice. — Gosp. Ivan Sestan, da počasti uspomenu svoga oca šalje za „Družbu“ K 10. Današnji izkaz . . . K 71— zadnji izkaz . . . K 1459 55 ukupno . . . K 1580 55

Krčki kotar:

Iz Yrbulka. — U 33. broju najavljenja zabava na Veliku Gospoju, koju su imali prirediti naši djaci, nije se obdržavala te večeri. Mjesto toga bila je te večeri zabavica djece ovdješnjeg zabavišta Družbe sv. Ćirila i Metoda uz pjevanje i predstavljanje našeg malog svijeta. Zabavu posjetilo je mnogobrojno občinstvo, koje je pozorno slušalo i odobravalo liepo igranje i pjevanje mladiša. To ide svaka čast vrlo učiteljicu dječjeg zabavišta gospojući Kati Mitančić, koja sve svoje sile ulaže oko uzgoja i liepe poduke sitne djece. I te večeri pokazala je veliki trud i mar, kojim znade mala srca i nježnu pamet uvježbati, da nam znadu pružiti onako liepi užitak. Svaka njoj hvala i čast.

U nedjelju pak, dne 22. o. m. j. priredili su nam naši djaci zabavu s predstavom i tamburanjem te plesom za Družbu sv. Ćirila i Metoda.

Voloski kotar:

Hrvatska realna gimnazija u Voloskom. Jućer nam je brzojav donio vrlo veselu vijest, da je ministarstvo bogostovja i nauke u Beću riešilo povoljno pitanje otvorenja občinske realne gimnazije sa hrvatskim naukovnim jezikom u Voloskom. Ta prva naša srednja škola te vrsti otvoriti će se dake već početkom nastajuće školske godine. Obćina Volosko-Opatija učinila je tim velik korak napried.

Ujedno nam je vrlo ugodno javiti čitaocem: Naše Sloge, da će na novoj realnoj gimnaziji u Voloskom biti ravnateljkom profesor povjesti gosp. Ivan Račar do sada ravnatelj srednje škole u Osijeku, sin sećljačke ruke rodom iz kanfanaršine u Istri, Hrvat takova mi Bože daj!

Bilo u sto dobrih časa! Svećano otvorenje „Narodne čitaonice“ u Poljanah — občina Veprince

obaviti će se dne 6. septembra, o. g. uz pjevanje i tamburanje i sudjelovanjem glazbe Voloskog-Opatije. Bilo sretno!

Spomen knjiga Spinićeva.

Obćinskom glavarstvu u Kastvu poslali su povrh čena iste knjige u počast gosp. prof. Spinićeva na korist „Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru“ i „Djaćkog pripomoćnog društva“ u Pazinu nadalje sljedeća gospoda:

Dr. Mandić Frane, liećnik u Trstu 8 K; dr. Sebasta Josip, liećnik u Pazinu 8 K; Vrabeć Ivan, kapelan, Zmijni 4 K; Dubrović Matija, kapelan u Opatiji 8 K; Hraćek Venceslav, župnik u Novakih 8 K; Gjuro Vućković, velećučak, Trst 8 K; Flego Ivan, župnik, Hum 2 K; Serdoć Mate-Ćapin, Pul; Knavs Josip, kapelan, Kopriva; dr. Ciotti Dragutin, liećnik, Buzet; Francić Marko, trgovac vinom, Rieka; Luznik A. Dornberg; Jenko Štefan, vikar, Podgraće; Kynčić Ivan, župeupravitelj, Zamask; Halama Fran, župnik, Šumberg po 1 krunu. Štefanutti Fran, umirov. župnik, Trebić; Turić Ante, pukovnik u m., Foća; Frane Skalamera, Berseć; Križman Josip, kooperator, Rojan po 50 para. Brill Hinko, Lićija; Just Ante, notar, Buzet; Gojtan Josip, župnik, Kašćerga po 45 para; Ante Sebasta, kapelan Čaro 8 K; Mandić Ivan, upravitelj župe, Kastel 1 K; Braća Rade, trgovci, Rieka 1 K; Švegelj Petar, župnik, Movrać 60 p.; Dr. Anton Gregorić, drž. zastupnik u Gorici 8 K; Mate Josip Stavić u Trstu 8 K; Flego Josip, župeupravitelj u Stumu 1 K i Šćitar Andrija u Pregari 45 para.

Na korist „Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru“: Kašćelić Gašpar, načelnik, Materija 8 K; Sintić pop Ivo, župnik, Bell 3 K i Šitny Venceslav, kapelan, Brgud 2 kruno Povrh toga dobiju oba društva čast prihoda knjiga. — Zivilli nasti nasljednika! Obćina Baška razpaćala je 10 knjiga i naručila drugih 10. Ugledalo se i druge narodne občine u Istri u onu Bašku, pa naručite u istu svrhu Spomen-knjigu.

Nadalje prodaju Spomen knjige knjižare: Turner Gjuro u Krapiju, tiskara Laginja i dr. u Puli, Hartman Srećko u Varaždinu i Hrvatska knjižarnica u Zadru.

Iz kastavščine.

U kotarski častni odbor u Voloskom biran je 16. t. m. predsjednikom dr. Andre Stanger, a podpredsjednikom dr. Gjuro Ćervar.

U Skrapni-Zvoneće umro je dne 21. t. m. starina Mate Šepić Matijola u dobi od 87 godina. Kad su bili skoro sve Zvonećane smutili protivnici, pokojnik stajao je čvrsto uz narodnu stranku. Pokoj mu vječnij Brzojav Gajvojoj proslavi u Krapiju. Profesor Vjekoslav Spinić

Krapina Kastavščina pridružuje se slaviteljem prepoditelja Ljudevita Gajja, klieć „Još Hrvatska n' propala“. — Zastupajte občinu i kastavska društva.

Jelušić, načelnik. Sokolska društva u Istri. „Sokol“ kod Miholić dobio je potvrđena pravila. U Kastvu gradu ustraja se „Sokol“ i do 80 mladića marljivo se već vježba. Napred Sokoli, treba vas domovina!

Pazinski kotar:

Akademsko ferijal. društvo „Istru“. Dne 14. kolovoza o. g. obdržavalo je ovo društvo svoju prvu glavnu skupštinu na Voloskom. Skupštinu su posjetili voloski prvaci, te im je vrlo drago bilo, da se jo mladež u liepom broju sakupila i da su ona sve više zauzimalje za napredak avog naroda.

Iz izvješćna tajnika razabire se, da je to mlado društvo u prvoj svojoj godini pokazalo liep uspjeh oko širenja prosvjete u narod, premda se je ono imalo u svom početku boriti s materijalnim neprilikama i s drugim stvarima. Osnovale je tri pućke

knjižnice u Pazinu, Boljunu i Štrpedu sa čitaonicom sa 76 članova. Držalo je osam pućkih predavanja, 18 večernjih javnih predavanja u Pazinu i 4 pućke zabave u Pazinu, Buzetu i Boljunu. Na drućveni odbor došlo je više molba, ali kojima se zaljublje nije moglo za sada udovoljiti radi pomanjkanja materijalnih sredstava. Drućstvo je u svemu dobilo 2428 knjiga, a od toga ima u svojim triju knjižnicama 1108 knjiga, a u zalihii 1320.

Iz blagajničkoga izvješćja vidimo, da je društvo imalo K 81210 prihoda, a 70917 K razhoda, a u blagajni ostaje još 10298 K, te društvo sada nema nikakvo pasive. Na skupštini razpravljalo se o potanjoj organizaciji društva u pojedino okrajne ferijalne odsjeke. Stvorio se o tome zaključak, koji se ima u najkraćem vremenu provesti, te je u tome nađe, da će društvo sada uspješnije poraditi oko narodne prosvjete.

U novi odbor izabrani su: Fran Skoković, Pazin, predsjednik; I. Sušan, podpredaj; Miran Kojin, Buzet, tajnik; Ramiro Stanger, Lovran, blagajnik; S. Čulja, knjižničar; I. Prudan i M. Ružić, odbornici. Revizori: J. Agneletto, J. Virant i M. Bokatić.

Poslio skupštine na sastanku čitavog djaćva razpravljalo se o organizaciji istar. djaćva u obće (Sloković), o našem novinstvu (Prudan), o učiteljsku u Kastvu (Brčić), o Bratovćdini hrv. ljudi u Istri (Pošćel) i o narodno-obrambenom radu nas djaka i o Djaćkom pripomoćnom drućtvu u Pazinu (Stj. Car).

Glade učiteljska u Kastvu primila se ova rezolucija: „Hrv. slov. istar. djaćvo sakupljeno na sastanku u Voloskom dne 14. VIII. 1900. pozivlje narodne zastupnike, političko i učiteljsko društvo, da složno i energično rade oko toga, da pitanje sjađića hrvatskog učiteljska u Istri bude što skorije riešeno na zadovoljstvo tamošnjih djaka i profesora, kao i javnog mnienja“.

Istog dana u 9 sati na večer počeo je komers. nu kojeg je došla sva naša odličnija inteligencija iz Volosko Opatije. Na komersu držali su liepe i poućne govore gg. dr. Stanger, dr. Pošćić, dr. Ćervar, E. Car, J. Agneletto i druga gospoda. Drugi dan po podne bio je liep izlet u Lovran i Iku, a u večer bila je u Opatiji zabava.

Iz ovog kratkog izvješćja može se opaziti, da je društvo učinilo svoje sa svojim čednim dohodcima, a ovih praznika otvoriti će jednu slovensku pućku knjižnicu, i po mogućnosti dvie ili tri hrvatske. Preporučamo našoj javnosti ovo mlado društvo, da ga što bolje podupire, da uzmogne ono tako što uspješnije poraditi oko materijalnog i kulturnog napredka našeg naroda.

Koparski kotar:

+ Anton Sestan. Buzetska občina je dne 12. o. m. j. izgubila prvi stup hrvatsva smrću častnog starine g. Antona Sestana. Zadnju počast mu izkazao njegovi štovatelji iz bližnjih mjesta Grimaldo i Huma, te čak iz Pazina bijahu zastupani hrvatski otaćbenici u osobama gg. prof. dr. Kevića dr. Banićevića, g. Jos. Banića, vođe učit. pripravnice, te g. A. Bertosa, trgovca. Neprećaljenom prvobitljivo vjećna Slava — a od Boga plaćn! Poćivao u miru!

Iz Buzeta, 29. 8. 1900. (Za učitelje). Poćetkom iduće školske godline imala bi dva učitelja mjesta na novoustrojencj školi u Vrhu — naime kao upravitelj, te na školi u Lanišću, kao treća učiteljska sila. Ovo do znanja hrvatskom učiteljsku, pa da uloži molbu na e. k. kolarsko školsko vjeće u Kopru, koji bi želio službovati na jednom ili drugom mjestu. Za Vrh žel se starijeg već uslužbenog učitelja zbog znamenitosti škole, jer nova, te radi mjestnih okolnosti. Mjestance je zgodno, a narod dobar; doškora bit će gotova nova školska zgrada. — Učitelj sa ispitom usposobnosti do godline mogao bi postati ovdje stalnim.

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj za dobavu živežnih potrebatina za upravu c. k. kazionica u Primorju (Kopar i Gradiška) za g. 1910. Ima se također izpuniti potrebovnik gorivog te ogrievnog materijala.

Vrst i količinu predmeta, koje treba dobavljati, mogu zanimane osobe uvidjeti kod ovog državnog nadodvjetništva, iz uvjeta koji stoje na raspolaganje zanimanica.

Pismene ponude, obzkrbljene biljgom od 1 krune upravitelji će se ujedno sa mozebitnim uzorcima onaj kazionici, na koju se dobava dotičnog predmeta odnosi. Ponudu, prikloplivši joj uvjete dobave, treba podpisati vlastoručno, te naznačiti predmet dobave.

Zapečaćeni će omot nositi naslov: „Ponuda objavljena u natječajnom oglasu dd. 18. kolovoza 1909. br. 2618/9.“

Rok za podnošenje takve ponude traje do 12 sati o podne dneva 4. rujna t. g.

C. k. državno nadodvjetništvo
TRST, dno 18. kolovoza 1909.

Traži se

jedan par pasa višladi za lov na zeceve, izvrstni potraživači i progonici; izključuju se od srednje ruke; zahtjeva se pokus. Potanke ponude na uredu. „Naše Slogo“.

Br. 1092.

Mjesto ljecnika.

Razpisuje se mjesto občinskog ljecnika za mjestnu občinu PUNAT, na otoku Krku. Godišnja plaća K 2400. — Treba da dokaže:

- 1) usposobljenje u sveukupnom ljecnstvu;
- 2) austrijsko državljanstvo;
- 3) poznavanje hrvatskoga jezika.

Ljecnik će moći držati ljekarnički ormar. Drugi uvjeti stoje na uvid kod podpisane. Molbe treba dostaviti do 31. kolovoza t. g.

Občinsko poglavarstvo

PUNAT, dne 22. srpnja 1909.

Načelnik:
F. ORLIĆ.

Privatni djevojački licej, trgovačka škola, škola za kućno gospodarstvo, pučka škola u zavodu Školskih Sestara u Trstu.

Divan položaj, krásan pogled na Jadransko more, park sa igralištem, zgrada sa svim najnovijim udobnostima: električna rasvjeta, kupalište, dvorana za gimnastiku. Nastavni jezik njemueki, a izim toga hrvatski, slovenski, talijanski, francuzki, englezki.

Plaća se na godinu K 600, skolarina za licej K 160, za trgovačku školu K 100, za kućno gospodarstvo K 200, za pučke škole K 100.

Početkom nastajne školske godine otvaraju se prva četiri razreda liceja.

Na zahtjev šalje se prospekt.

Zavod Školskih Sestara
u Trstu, via Pasquale Besenghi 6.

Anton i Frane Krajić

PULA - Viale Carrara 3 - PULA.

Trgovina vina

dalmatinskog, viškog
Opola, istarskog, bielog
i ernog.

Uzorke vina šalju se na
zahtjev badava i franko.
Ciene umjerene.

Buon appetito signori.
Fr. A pak ce nebi to mogla malo ciscer deraz?

Jur. Aj bi bi zac je mora blizu ma ki bi na portunu do kastela predikal i gje-dal ki kan gra i ce dela, a vero ju bude lepo vec, ti se posede na portun onako lepo cista, pak zo da so prepoveda i poblja po glave decan.

Fr. A pušiti to švrang to je nanko gerdocut, povej mi malo kako se pašuju ze pošli do Ancijana.
(Konac sledi.)

Razne primorske vesti.

Družbina četa 1000×100. U družbinu su se četu nadalje upisala sledeća gospoda: 40. Joso Levačić, kr. porezni pristav, Ruma; 41. Zvonimir Mikušić, sudac, Driš; 42. Zvonimir pl. Spisčić-Japranski, kr. gruntovničar, Brod n. S.; 43. Dr. Ivan Pošćić, odvjetnik, Volosko; 44. Nikola pl. Koščec, ljekarnik, Našice; 45. Dr. Fran Mandić, liečnik, Trst; 46. Grga Andreis, Seic; 47. Anto Gajler, Zadar; 48. Stjepan Gannulla, trgovac, Jelsa; 49. Pavao Tomasić, posjednik, Opaplja; 50. Vjenceslav Lenac, trgovac, Rieka.

Spomenuta gospoda obvezala su se, da će najdulje do budućeg narodnog blagdana izplatiti družbi najmanje 100 K što su ih ili sabrali ili sami darovali. Već sama činjenica, da se je u tako kratko vreme u družbinu četu prijavilo do 50 redoljubivih gospodja i gospode, pokazuju da je misao dobra i lako izvediva.

Preporučamo svim našim Hrvatima i Hrvaticama, da se u tu našu svetu četu što prije upišu.

Napried za Družbu!

Proslava stogodišnjice narodjenja dra Ljudovita Gaja. Kroz tri dana slavila je skromna Krapina stogodišnjicu narodjenja svog najvećeg sina, preporoditelja hrvatske književnosti, narodnog velikana dra Ljudevita Gaja.

U subotu dne 14. t. mj. započela je proslava, na koju je prispjelo mnogo gostiju iz Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Istre, Bosne i Slovenije. Dodjose od odličnika: Dr. Vatroslav Jagić iz Beče, prof. Ilesić, predsjednik „Matice Slovenske“ i kazališni intendant Govekar iz Ljubljane, predsjednik Družbe sv. Cirila i Metoda, narodni zastupnik prof. Spiničić, nar. zast. don Frane Ivanisević iz Dalmacije, prof. dr. Hohnjec iz Maribora, odjelni predstojnik u miru delegat Roje, prof. Tandarić iz Bosne i drugi.

U 5 sati poslie podne stigose Slovenci. Doček je bio sjajan, a prispijese: načelnik Ljubljane zastupnik Hribar, gradonačelnik Bleivels, gradski zastupnici Novak, Svetec, Majer i odaslanstvo „Matice Hrvatske“. Sa Slovencima stigao je i poljački književnik Grabovski. Od Hrvata prispio je predsjednik hrv. pjevačkog saveza Milan Krešić.

Tajnik proslavnog odbora odvjetnik dr. Barbot pozdravio je Slovence, a načelnik Hribar odgovorio mu. Burni „Živio Slovenci“, „Živio Hribar“ popratil ovaj govor.

U 8 sati bila je bakljada.

Poslie 8 sati upriličena je serenada. U povorci su sudjelovala sva domaća društva, a povorka je krenula od lječilišnog perivoja sa bakljama i lampionima pred Gajev spomenik, gdje su pjevačka društva „Jeka i „Zogorac“ odpjevali dva pjesme.

Glavni dio svečanosti stavljen je u program drugoga dana. U prvom je bilo dočekivanje gostiju, koji su došli u jutro redovitim i posebnim vlakovima nešto iza osam sati. Cijela se Krapina slegla na kolodvor, da dočeka goste koje dočeka burnim klicanjem, a kad se sislo iz vlakova, pozdravi pročelnik odbora župnik Vukovinski u prvom redu potomke Gajeva,

priatnog Svet. Gaja, predsjednika sudbenog stola i dra. Gustaja Gaja iz Jaske, te njihove potomke. Načelnik Sluga nazvao je opet dobrodošlicu svim gostima.

Iza 11 sati započela je pred Gajevim oklećenim spomenikom na trgu glavna poklonstvena proslava. Sučelice spomeniku bijaše pred „Hotel Central“-om podignuta kićena velika tribina, na kojoj su se smještali najodličniji gosti, govornici, deputacije i zastupnici novinstva, koje je bilo lepo zastupano.

Sam čin narodnog poklonstva obavljen je ovim redom. Predsjednik odbora g. S. Vukovinski odpečeo je s nekoliko riječi poklonstva sjeni neumrlog Gaja. Zalim su redom što dalje, što kraće govorili: prof. Ivan Milčetić u ime Jugoslavenske akademije; ruski general Volodimirov (ruski); romanopisac Ljuba Babić-Gjalski u ime društva hrv. književnika; prof. Bobčev u ime Bugara (bugarski); prof. dr. Tadija Grabovski u ime Poljaka (poljski i hrvatski); prof. dr. Albert Bazala u ime „Matice Hrvatske“; nar. zast. Frane Ivanisević u ime „Matice Dalmatinske“; prof. dr. Fran Ilesić u ime „Matice Slovenske“; nar. zast. Vjekoslav Spiničić u ime Istre; novinar Gjuro Džamonja u ime Bosne i Hercegovine; prof. Ferdo Rožić u ime društva sv. Jeronima; prof. Davorin Trstenjak u ime pedagoz. knjž. zbora; prof. dr. Lazar Car u ime „Hrvatskog Sokola“; tajnik Milan Krešić u ime saveza hrv. društava i dr. Stjepan Ortner u ime društva „Pučka prosvjeta“.

Ovi su govornici slavili Gaja kao uzkritelja, probuditelja, vodju, učitelja i pobornika hrv. naroda; izitalci su njegove zasluge za duševno ujednjenje južnih Slavena, njegove borbu i njegov život; označili njegovo značenje i znamenovanje u narodnoj kulturi, dali oduška pochtanju i zahvalnosti i kličnuli mu s tisućama naroda: Slava mu i hvala vječna!

Kad su službeni pozdravni govori dovršeni, pristupilo se pred sam spomenik Gajev, koji su ovjencali: ljubljanski načelnik Ivan Hribar velikim srebrnim lipovim vijencem; sin Gajev Svetoslav Gaj velikim srebrnim lovor-vijencem; unuk Gajev Ljudevit Gaj srebrnim lovor-vijencem; prasinovac Gajev dr. Gustav Gaj srebrnim lovor-vijencem; urednik „Narodnih Novina“ Milan Grolivčić u ime „Narodnih Novina“ kao svome osnivaču srebrnim lovor-vijencem; prof. dr. A. Musić u ime Jugoslavenske akademije velikim vijencem od cvieća; prof. F. Rožić u ime Jeronimskog društva velikim vijencem i predsjednik krapinske čitaonice I. Radić u ime građanstva krapinskog velikim vijencem.

U 2 sata započeo je banket u svratištu „Kruni“, kojem je prisustvovalo do 130 osoba. Banket je potrajao do 4 sata, poslie čega započela je vrlo animirana pučka svečanost, koja je potrajala do noći.

Ovako je prošla proslava Gajeva stogodišnjice, koja će svim sudionicima ostati nezaboravna.

Oglas.

Gospodarsko društvo u Pazinu

obdržavat će u petak dne 17. rujna u 2 sata poslie podne u prostorijama Hrvatske čitaonice svoju redovitu glavnu skupštinu sa sledećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika;
2. Izvješće blagajnika;
3. Izbor novog odbora,
4. Eventualija.

NB. Ako nebudu na određeni sat dostatni broj prisutnih članova, održavati će se skupština istog dana u 2½ sata po pod. bez obzira na broj prisutnih članova.

Kotarska gospodarstva zadruga u Buzetu obdržavat će dne 9. septembra t. g. u 9 sati prije podne u prost. Ujam „Nar. Doma“ XX. glavnu skupštinu sa sledećim dnevnim redom: 1. Uplaćivanje godišnje članarine; 2. Nagovor predsjednika; 3. Izvješće tajnikovo; 4. Izvješće blagajnikovo i proračun za godinu 1908.; 5. Predložci, upiti i zaključci; 6. Eventualna predavanja; 7. Zrebanje raznih agrarnih predmeta.

Iz Brešta nam pišu: Dne 29. 7. t. g. sabralo se K 1960 za Družbu sv. Cirila i Metoda u veselom društvu u Breštu u kući g. Antona Mikac-Brtalja na priedlog g. Matka Sanković-Soldatić iz Dane. Darovaše sledeći: Sanković-Soldatić Matko iz Dane K 1, Sanković-Soldatić Morica iz Dane K 1, Nežić Ivan iz Nugle K 1, Ivan Sverko iz Klenovčaka K 1, Mikac Anton (Brtalja) iz Bresta K 2, Rašpolić Petar, obć. načelnik iz Buzeta K 280, Brmbolić Ivo, obć. tajnik iz Buzeta K 150, Zlatić Josip, učitelj K 1, Božić Ive pok. Mate iz Bresta K 280, Mikac Ive (Roškin) iz Bresta K 1. Povrh toga daruje Ive Mikac (Roškin) na uspomenu svoje kćerke Ljubice, danas rođene i krštena K 5.

Franina i Jurina.

Jur. Aó, ó, Aó!

Fr. A ce ti je Jure, ce ti se bljuva.

Jur. Dá da, pò ao ó.

Fr. A daj švrang i bljuvat hod van (ovamo) ču ti dat malo ferneta neka ti to pasa.

Jur. Daj, daj, zac već nemoren drugo, — A hvala bogu, sada mi se je od-rigauilo i pašalo dole.

Fr. Pak kako ti se je tako štumek mutil ce si cesagod pojel?

Jur. Nisen ne, nego cekaj ču ti povet, bil sen ti va Martišnjicu jež nekimi ati do komuna pak sen ti bil va ostarlje do Ancijana i onde sen ti videl cegod da mi se sve potle nemore štumek saladat; ó, ó!

Fr. A daj pij još malo, ferneta, neka ti se ta štumek salda, pak ce je bilo?

Jur. Prisel sen v jutro malo ranije i sel sen k Ancijanu za mu konsenjat ati ke sen pernešel, i kako ima ostariju sen misel i rucit onde, kada sen prisel na vrata do kući to ti po kuća šako toliko jeden kupčić do deo dimi svaki na svoju bandu, mene se je pocelo zdvignjovat i sen šel venka dokle su to pomeli, pak sen šel nazad va kuću sen mu zrucil ati ke sen imel i sen š se pošel, subito je prišla njegova gošpá kako jeden avokat vit ce to je, onako lepa, cista, bošá, a nogi kako da je va gnjoju bila, a jenu traveršu ka još ni nikad operena bila da bi ju stavila kuhat bi jeden pravi kotel vodi zasmočila, onda se je pošela do naš, je zela jeno dete na koleno dala mu je šešec va usta i pak zo da šu puca voli po glave do deteta, mene ti se je pocel štumek želvižat, ma sen misel da će mi to pašat, sen pitaj jeden kvartin viná i kada šu mi ga pernešli, mi je šla zmuj šert z omu cistu traveršu onda sen pak šinil.

Fr. Aj saje a ce toliko toga je, ter. on je kumpar do neke vele gošpodi va Cresu i jih požove na juzinu i viceru ka-dogod.

Preporučamo našim domaćicama pravi **FRANCKOV**: dodatak za kavu iz zagrebačke tvornice.

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Porčuzica Via Veterani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javno lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Preporučamo našim obiteljima **Kolinsku cikoriju.**

Prva slovenska narodna trgovina u Primorju sa šivačim strojevima i dvokolocima. Cijene umjerene. - Prodaje se također na obrt. Glavno zastupstvo gospodarskih strojeva, električne, prese za grozdje, i drugih gospodar. potrebitina prve slovenske tvornice braće K. & R. Jožek, Blansko.

JOSIP DEKLEVA
Gorica, Via Municipio br. 1.

Na zahjev šalje se nov slovenski cionik franko.

STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN

Najblaži sapun za kožu kao i proti pjegama.

Dobiva se posvuda!

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu kraste osip, crvenilo na koži ili bud kakove nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaštićenu iz ljekarne Pečić sada dr. B. Vouk - Zagreb. Djeluje najuspješnije kod svake vrsti rana (rezotine, ogrebine, opekline itd.), kod prekomjernog znojenja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite

masti za djecu.

Čuvajte se patvorina! **Cijena kutiji K - 80.**

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:

Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk ZAGREB.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadržajnih dionova jedan ili više po kruna s.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te dionice bez ikakvog odbitka. plaća od istoga 4 1/2 %.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio, veći ili manji rok sa odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samc zadrugarom, i to na hipoteku i zadužnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdansko sutvorenno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Poslovno geslo:

- Uz mali dobitak, veliki promet, - istodobno samo dobra roba.

Imati dobro iduću žopnu uru nije uvijek prioka u zdu. Ipak za ono, koji trebaju žopnu uru, a to je uz današnje prilike svaki koji praktično živi, ima samo takovu vrijednost, koja je dosta pouzdana. Bolje je ne imati uru, nego li takvu koja neide točno. Dobra i pouzdana ura čuva do štete i neugodnosti, netreba se bojati da će se nepotrebno vrijeme utaman potratiti. Počista moći će se točno odizjavati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznate ure kao: ORIGINAL GLASHUTTE, SCHAFFHAUSEN, OMEGA, MORRIS i ORIGINAL ROSKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i oceli imade uvijek veliki izbor na skladištu

Ljudevit Malitzky, urar PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obradno odplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura uštalica, budilica, briljantno i optično stvari, i potrebna za pušanje. Pošto često mjenjam robu, to ne držim cionika dosta je kod naručba navesti vrst robe. Uz dobro jamstvo i preporuku šaljam stvari na izbor.

Svi u krojački salon Zovića i i

Trgovina manufakturne robe i krojački salon

MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladište odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivači stroj ? Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja garancija. Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluđa.

Novo: Prolječna i ljetna sezona!

OPCINSKA ŠTEDIONICA u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamđenjem cijelo kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmове, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967. Telefon br. 45-22.

Jesi elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reuma, astme (težkog disanja), ne-spavanja, zujanja u uhu, neuralgije, glavobolje (migräne) kucanja srca, zubobolje, mužjovne slabosti, studeni ruku i nogu, padavica (epilepsija), mokrenja postelje, svjivosti, nesvjivosti, nagluhošć drhtanja na tijelu, influence akopdane, sa bolešću hrbita, bile-dila (ustokrvnosti) želudačnih grčeva, bolestnosti, ischiasa punokrvnosti, svih udnih grčeva, hogo-obondria, ljelealih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod sveobide slabosti itd. služi kao nenaukriljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja cilim čovječim tijelom djeluje, čimo se rečne bolesti a najkraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizirajuo tijela upotrebljuju ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv lounu struja elektro-magnetičnog križa ili zvezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakoga brzom liečenja dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izličene su sa mojim strojom posve! Od izličenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvalo kao i od odličajih elojeva izdane svjedočbe i priznanice iz svijta strana svla pohranjene su u mojoj pisarnici, gdje stoji svla kumu u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DAN LIEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izličen najduže u roku od 45 dana, dooiva novac natrag.

Upozorajem osobito p. n. obelustvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltiaim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i uliva vanradno dopadnost poradi svoje izvratne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospođe.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabiti se kod ostarjelih 20 godina, kroničnih bolesnih.

Dopisvanja i naručba obavljaju se i u Hrvat skom jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred pošalje, razasliji glavna prodavaona za tu inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,

Budimpešta, V/41. Kotar, Vadsz-ulica br. 84.

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO

BALKAN

d. o. s. j. u TRSTU

TRINA GRUMULA broj 1-4.

Telefon 2190.

Brzjavri: BALKANSPRD.

Ziro-račun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Prima u svoje dobro uredjene magazine svaku vrst gospodarskih proizvoda, daje na iste predujmове a uz vrlo povoljno uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, eorarinjuje robu i daje zajmове na robu ležeću u javnim skladištima. Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavija reklamacije i daje svako strukovno razjašnjenje i uputu brzo i badava.